

Παρακολούθηση και διαχείριση της ανθεκτικότητας του δάκου στα εντομοκτόνα

Γιάννης Βόντας

Τμήμα Επ. Φυτικής Παραγωγής,
Εργαστήριο Γ. Φαρμακολογίας

Ινστ. Μορ. Βιολογίας & Βιοτεχνολογίας-ΙΤΕ
Εργαστήριο Μοριακής Εντομολογίας

Πρόβλημα Ανθεκτικότητας

➤ Το πρόβλημα της ανθεκτικότητας διογκώνεται σε εύρος και διάσταση. Εκρηκτικό στα έντομα υγειονομικής σημασίας.

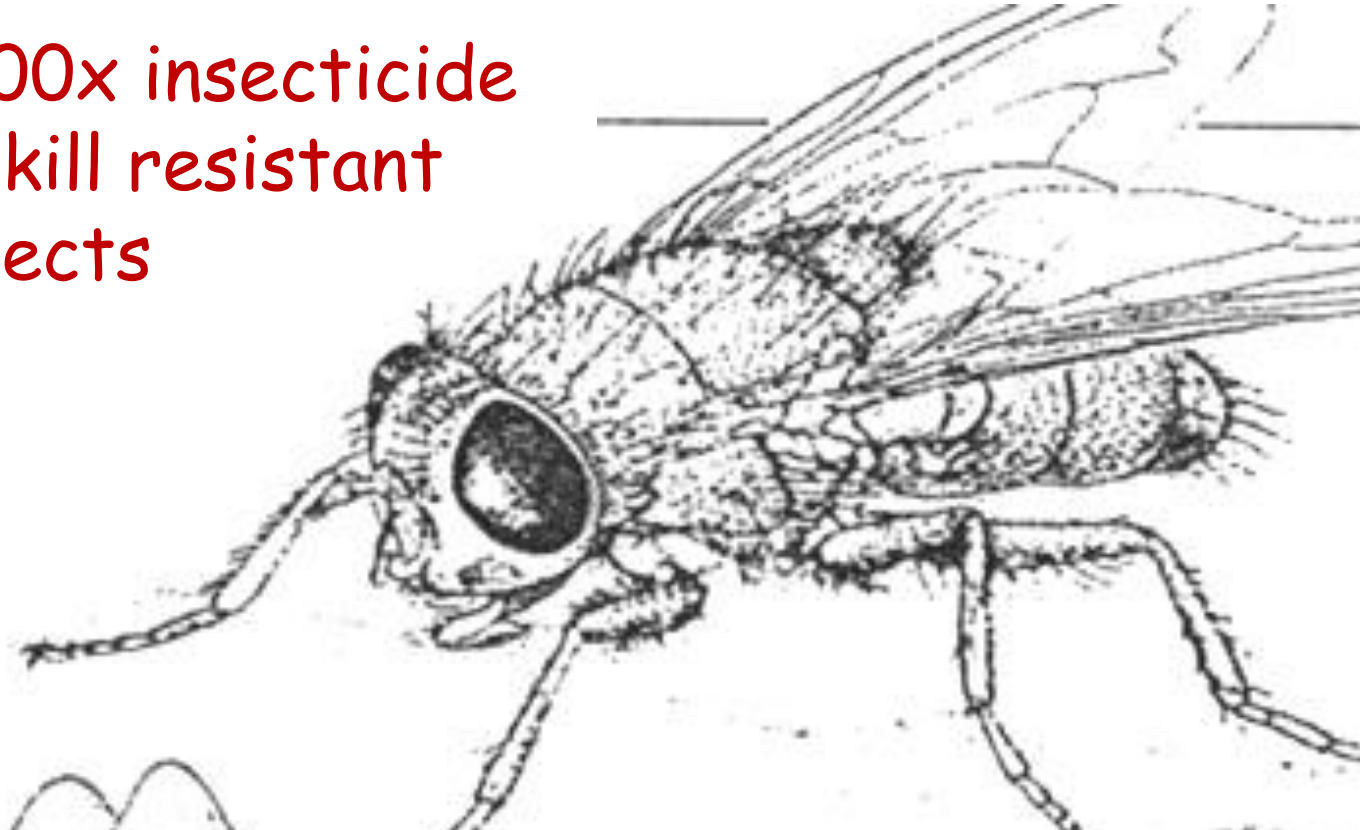
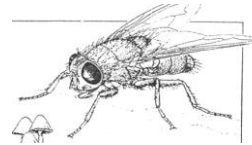
➤ Μεγάλο πρόβλημα στην Ελλάδα.

Οι μειώσεις δραστηκών θα το επιτείνουν, αν δεν ληφθούν σοβαρά μέτρα διαχείρισης.

Εντυπωσιακοί φαινότυποι επιλέγονται
και εδραιώνονται σε πολλές περιοχές

1000x insecticide
to kill resistant
insects

C. pomonella
OP/PYR κ.α.

Culex pipiens
PYR >30x

H. armigera
PYR>200x, +?

M. Persicae
OP/PYR/Nic

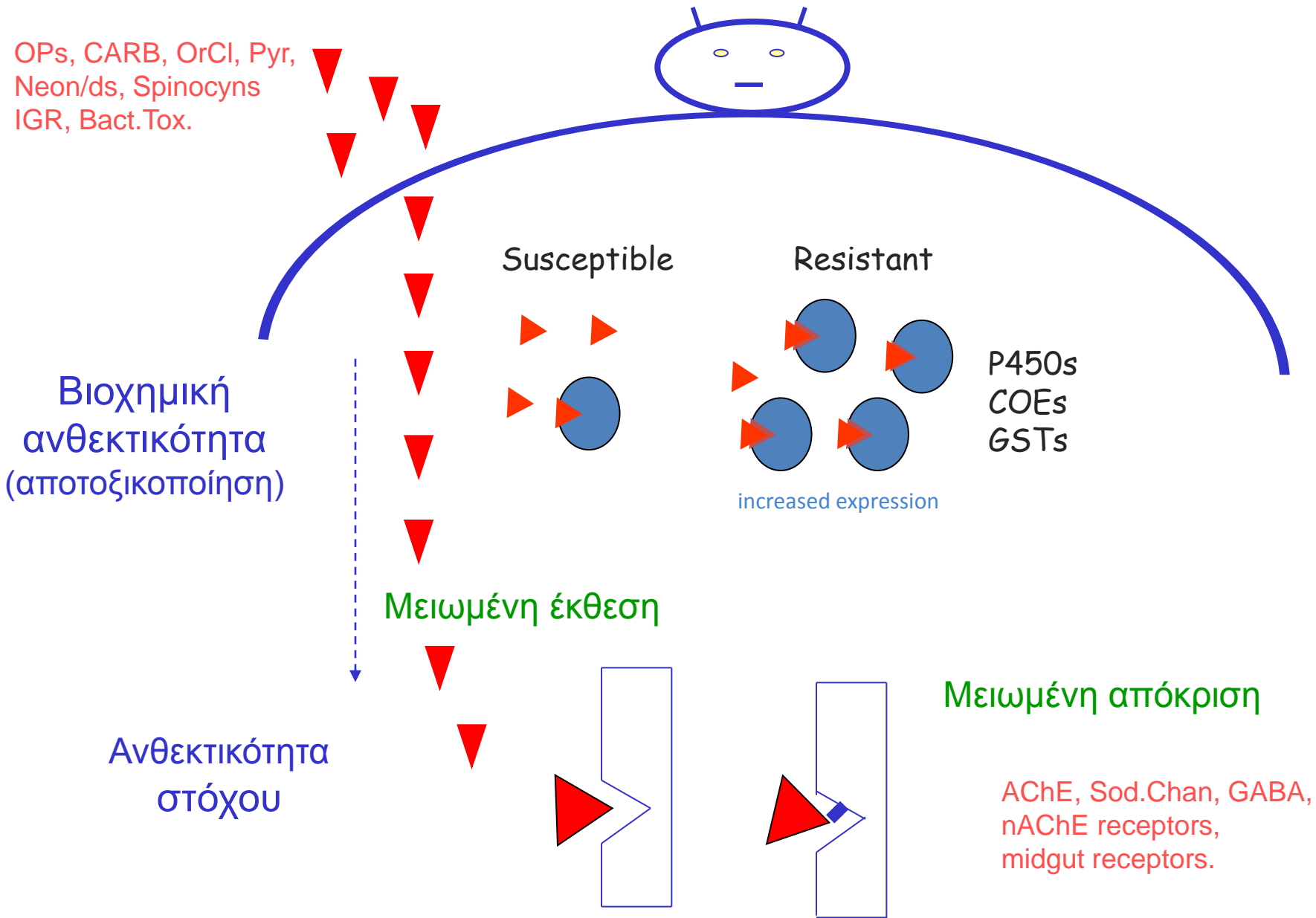
T. urticae
Abam >1500x, ++

B. oleae
PYR
20-40x,

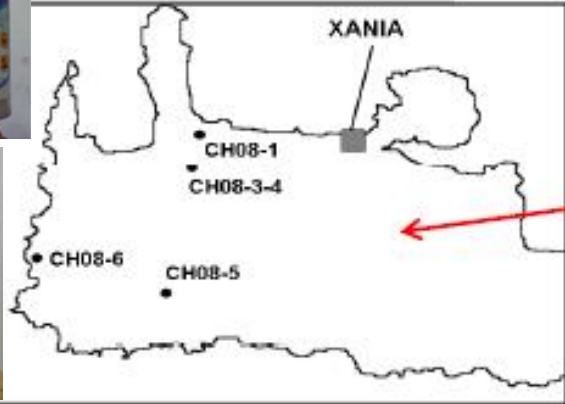
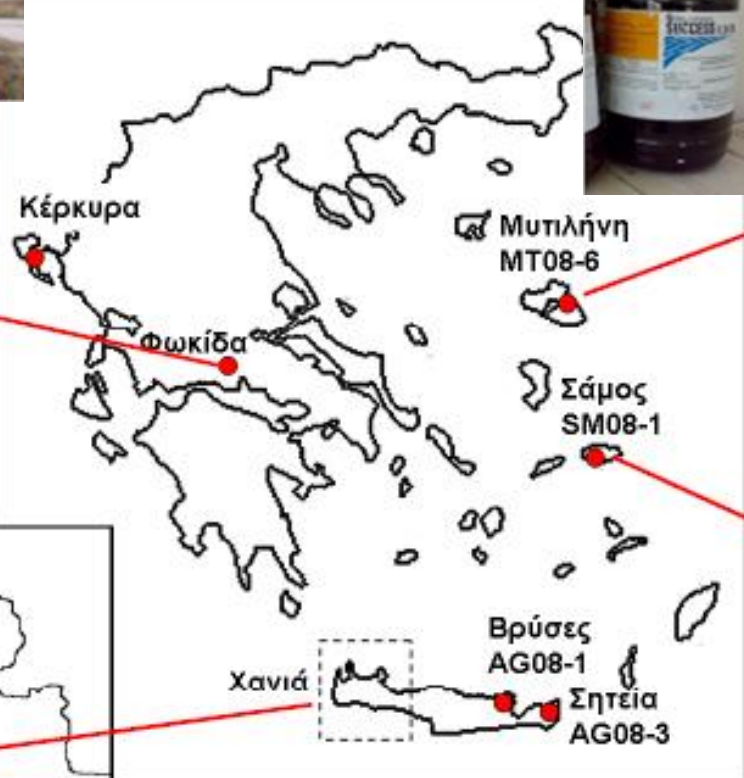
B. tabaci
IMI >500x ++

Μηχανισμοί ανθεκτικότητας στα εντομοκτόνα

Παρακολούθηση ανθεκτικότητας του δάκου στα εντομοκτόνα 2009 -

HELLENIC REPUBLIC
Ministry of Reconstruction of Production,
Environment and Energy
Rural Development

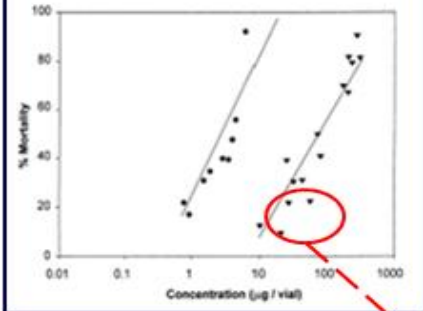
*

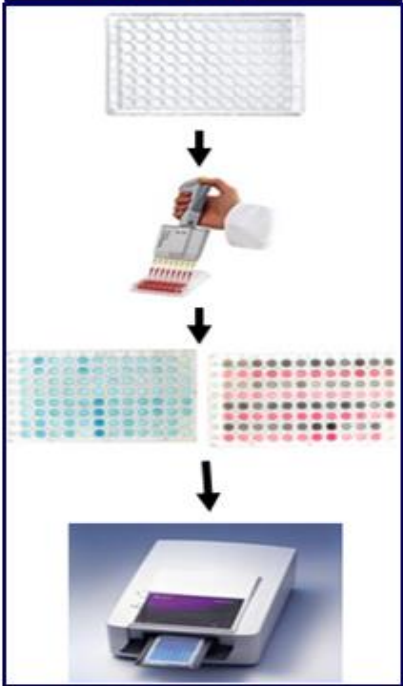
BIOASSAYS
(Dose response, DIM, SPIN, CYP/CYH)

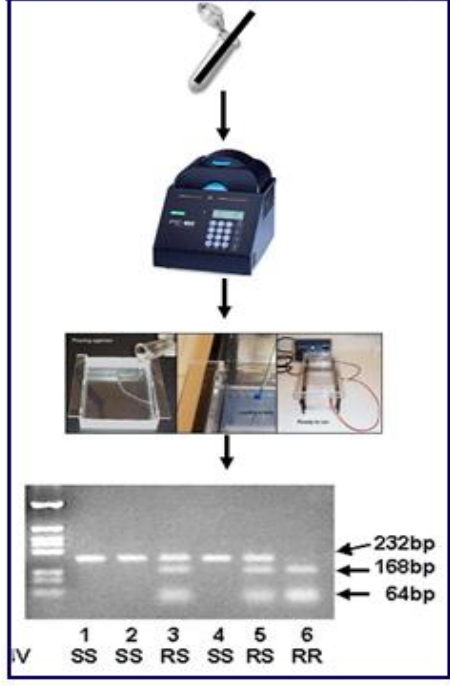
Topical
(feeding)

BIOCHEM ASSAYS
(P450S, COES, GSTS
7 substrates)

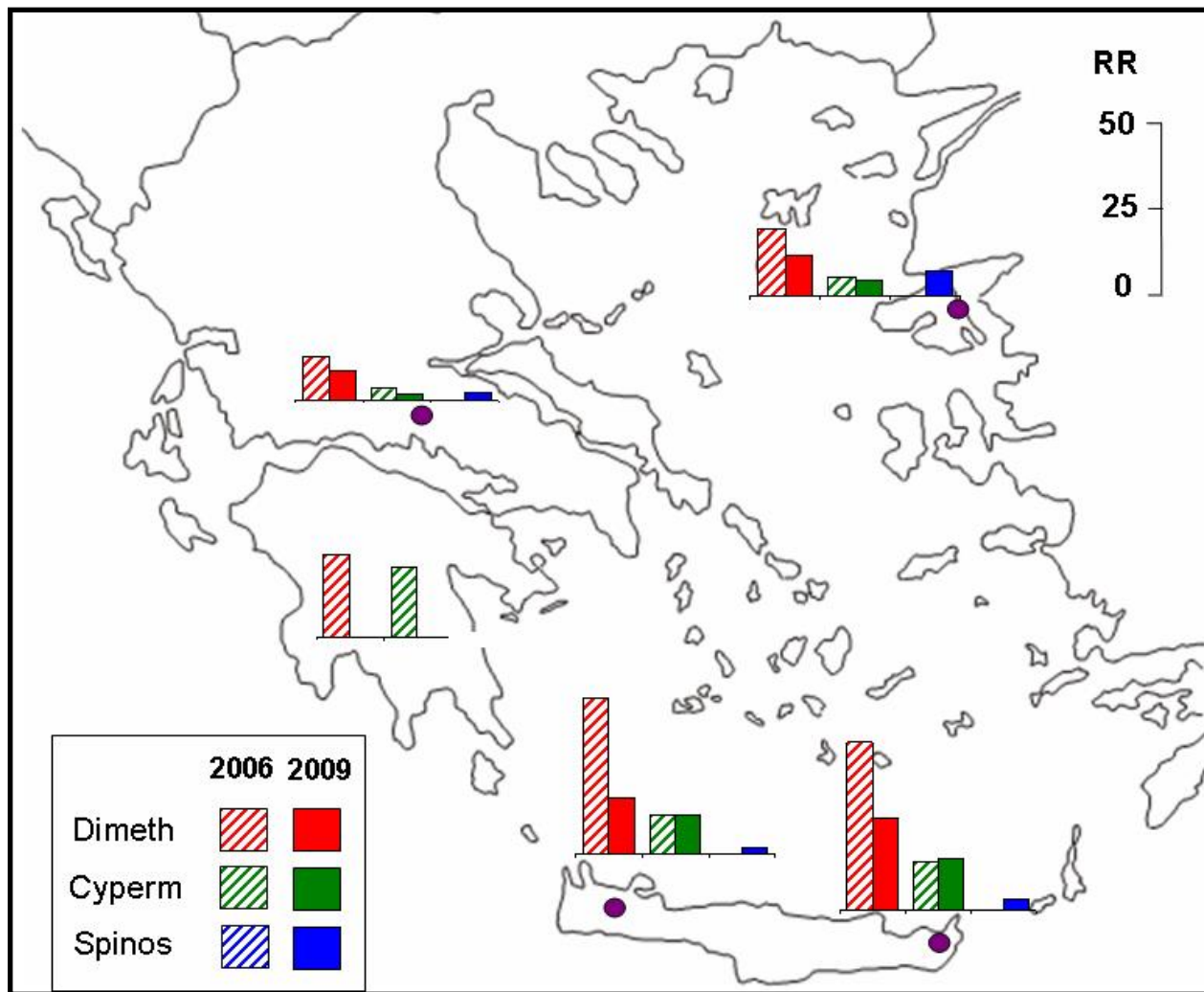
MOLECULAR ASSAYS
(genotyping for known
resistance mutations)

New molecular
markers -
diagnostics

Analysis of
resistance
mechanisms

Novel resistant phenotypes (selection)

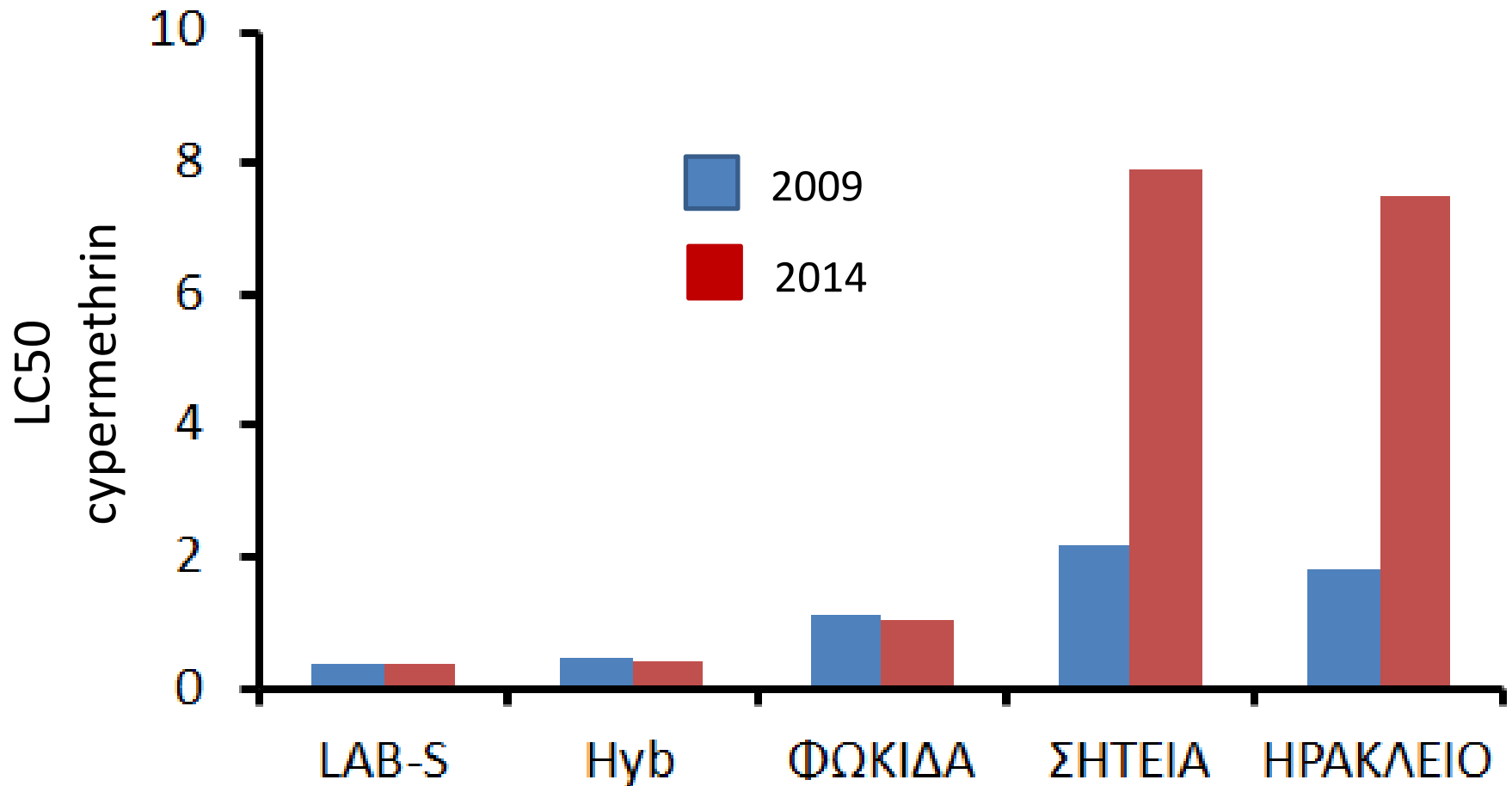

2009-2012:

- Μέτρια επίπεδα ανθεκτικότητας στα πυρεθροειδή στην Κρήτη
- Οι πιο ευαίσθητο πληθυσμοί στα φυτοπροστατευτικά στη Φθιώτιδα
- Ενδείξεις - επικινδυνότητα ανάπτυξης ανθεκτικότητας στη Μυτιλήνη

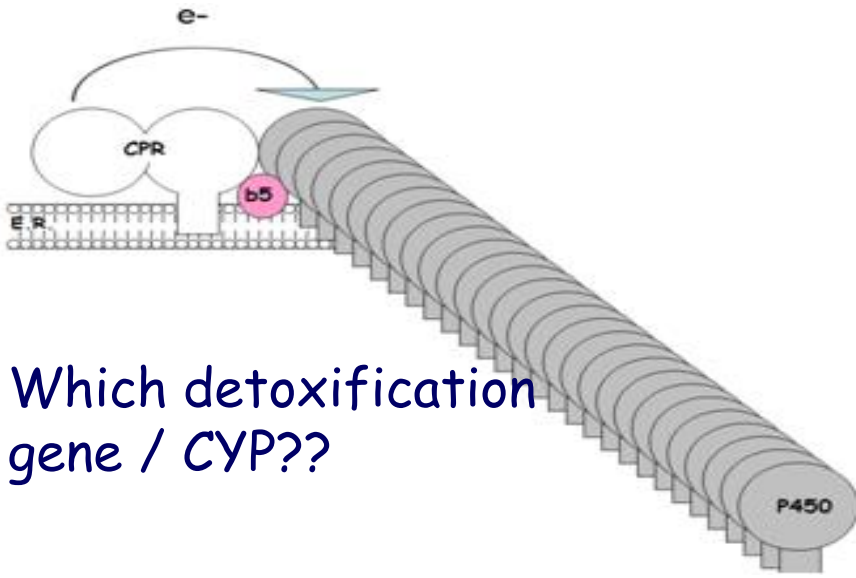
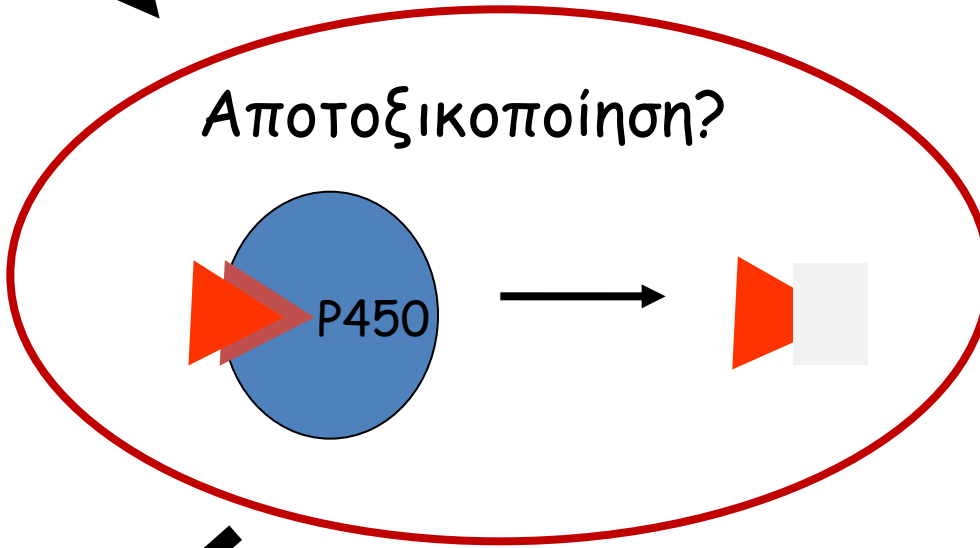
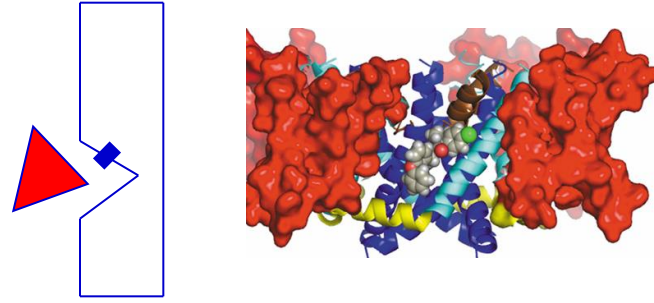

2014: Υψηλά επίπεδα ανθεκτικότητας στα πυρεθροειδή στην Κρήτη

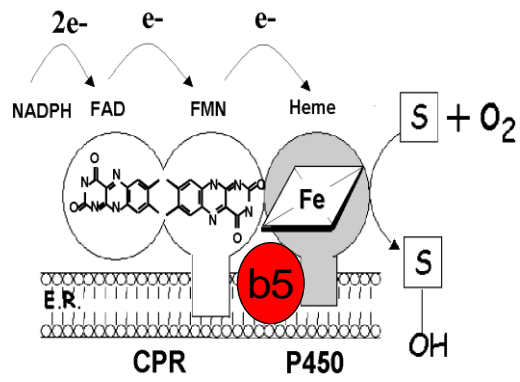

Που οφείλεται η ανθεκτικότητα του δάκου στα πυρεθροειδή?

Ανθεκτικότητα στόχου?
(kdr?)

Which detoxification gene / CYP??

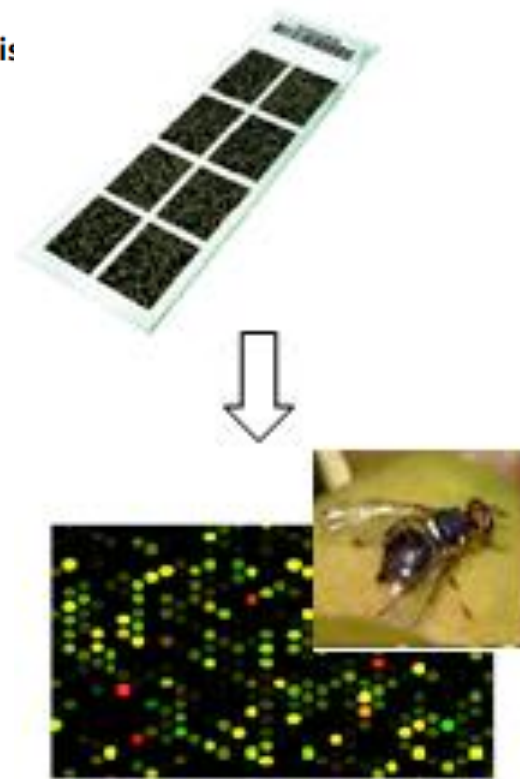
Μοριακή ανάλυση ανθεκτικότητας του δάκου στα πυρεθροειδή

OPEN ACCESS Freely available online

PLOS ONE

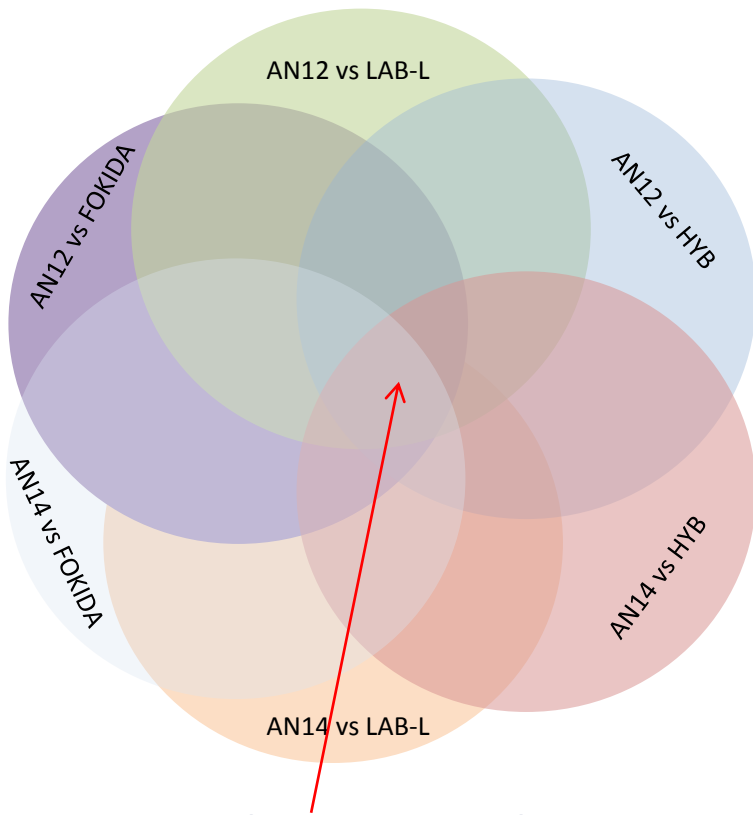
Analysis of the Olive Fruit Fly *Bactrocera oleae* Transcriptome and Phylogenetic Classification of the Major Detoxification Gene Families

Nena Pavlidi¹*, Wannes Dermauw²*, Stephane Rombauts³, Antoni Leeuwen², John Vontas¹*

“Aristeia” (4937)

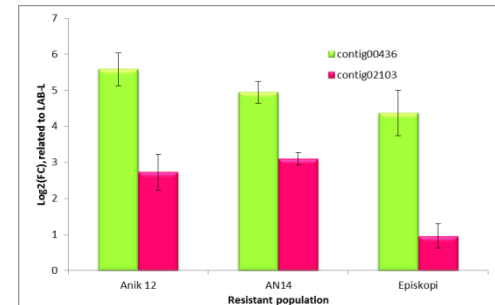
commonly up-regulated in all R vs S comparisons

Gene ID	description
contig04497	midgut trypsin
Contig00401	c cyt p450 23
Contig02217	maltase a1
Contig02003	cyt p450 672
Contig06080	n/a
contig02810	n/a
contig06270	defensin

2 Οξειδάσες P450s

2014 & 2015: Σταθερή ή/και αυξανόμενη ανθεκτικότητα στα πυρεθροειδή στην Κρήτη, που σχετίζεται με την υπερέκφραση των δύο οξειδασών

Resistance to lambda-cyhalothrin in Spanish field populations of *Ceratitis capitata* and metabolic resistance mediated by P450 in a resistant strain

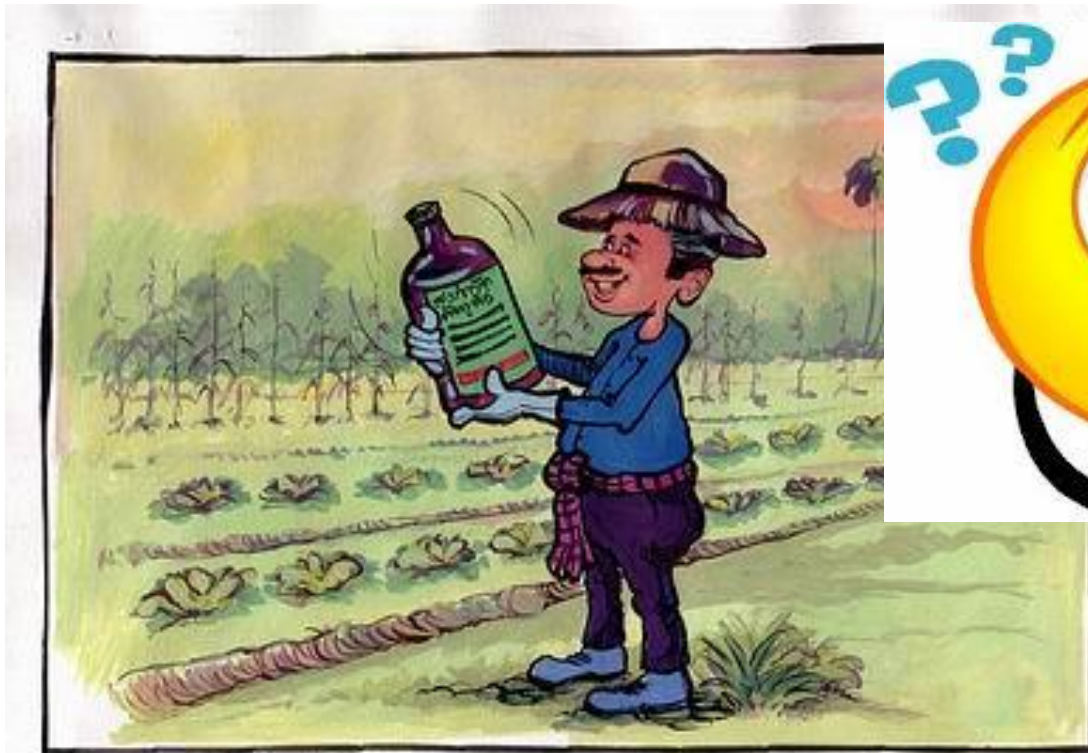
Rabeh Arouri,^a Gaelle Le Goff,^b Hiethem Hemden,^c Vicente Navarro-Llopis,^d Mariem M'saad,^c Pedro Castañera,^a René Feyereisen,^b Pedro Hernández-Crespo^a and Félix Ortego^{a*}

>200x Resistance,
Lambda cyhalothrin,
deltamethrin (150-fold).

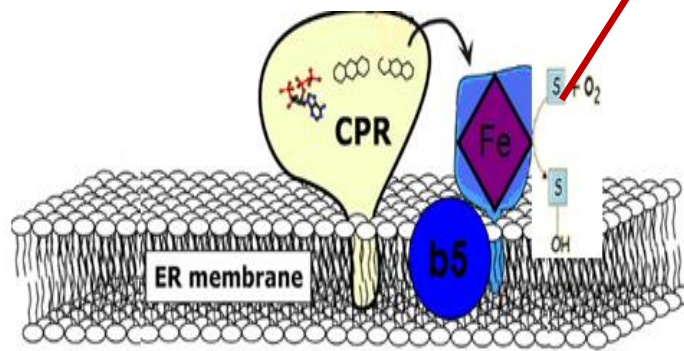
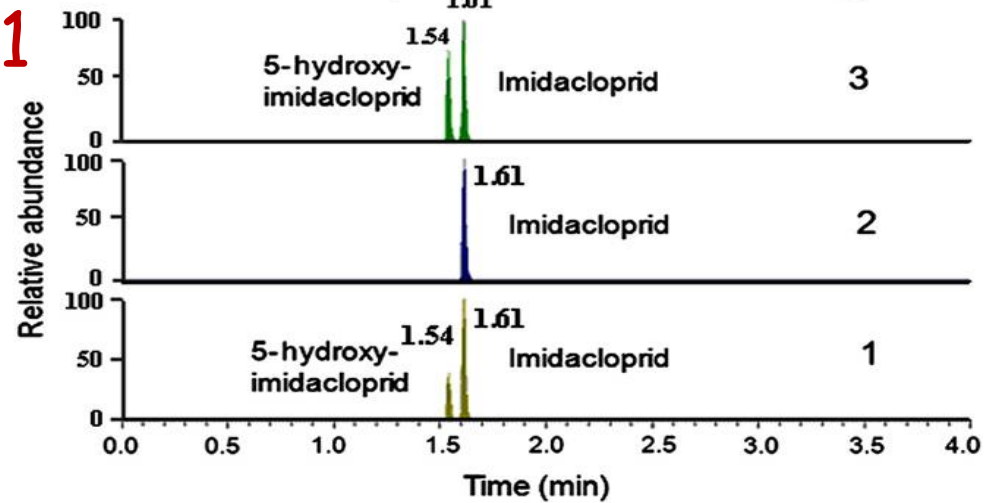
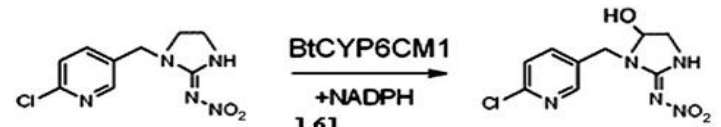
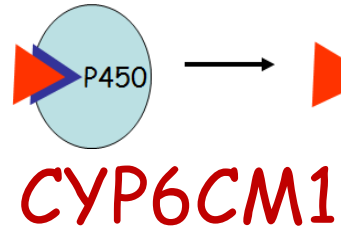

Και λοιπόν ?

Δεν αρκούν οι κλασικές εμπειρικές μέθοδοι διαχείρισης εντομοκτόνων (πχ εναλλαγή ή μίγματα)?

Πρόσφατη έρευνα για την ανθεκτικότητα
 P450s: υψηλά επίπεδα και πολύ απρόβλεπτο φάσμα
 διασταυρωτής ανθεκτικότητας

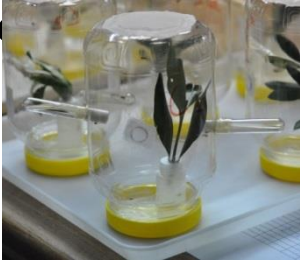
The Cytochrome P450 from *Bemisia tabaci* metabolises imidacloprid and thiacloprid, but not acetamiprid or thiamethoxam (Karunker, Morou et al 2009; Reditakis et al 2010); CYP6CM1 also metabolises pymetrozine (Nauen et al 2013).

Η ανθεκτικότητα του δάκου στα
πυρεθροειδή, πόσο επηρεάζει
την αποτελεσματικότητα των
ψεκασμών?

Παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των φυτοπροστατευτικών και συσχέτιση με την ανθεκτικότητα

A) Εργαστήριο μέσω τροφής (εφαρμογής

B) Αγρός μέσω τροφής (εφαρμογής δολώματος)

Μανώλης Ροδιτάκης

Ενδείξεις μείωσης αποτελεσματικότητας πυρεθροειδών 40-70% σε ανθεκτικούς πληθυσμούς από την Κρήτη (δεδομένα 2015)

Τι γίνεται με τα άλλα φυτοπροστατευτικά?

B. oleae

Πληθυσμός από Αγ. Νικόλαο

Insecticide: spinosad, a-cypermethrin, dimethoate, thiacloprid

Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2015

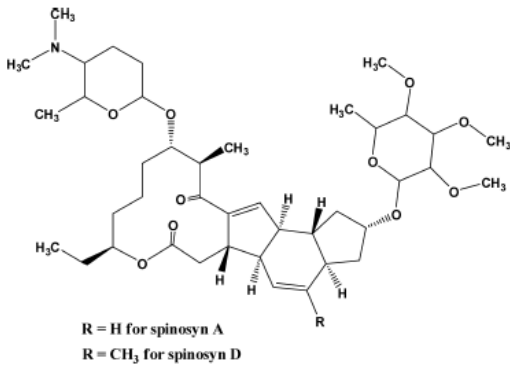
Insecticide (Diagnostic Dose)	Total number	48h Number of dead	48h % Lethality
Acetone (control)	20	1	11.1
Spinosad (62 ppm)	26	26	100
a-cypermethrin (3,6 ppm)	22	8	36,4
Dimethoate (1370 ppm)	28	28	100
Thiacloprid (2634 ppm)	26	26	100

Spinosad στη Μυτιλήνη?

HELLENIC REPUBLIC
Ministry of Reconstruction of Production,
Environment and Energy
Rural Development

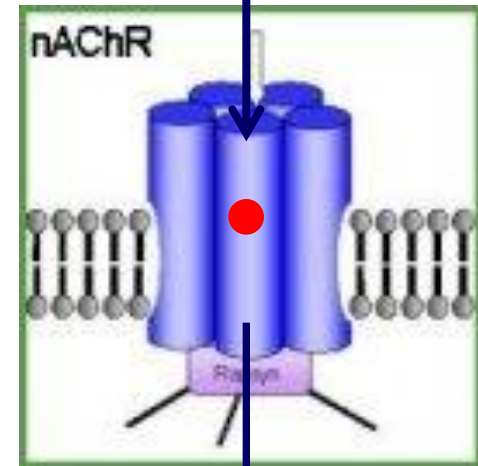
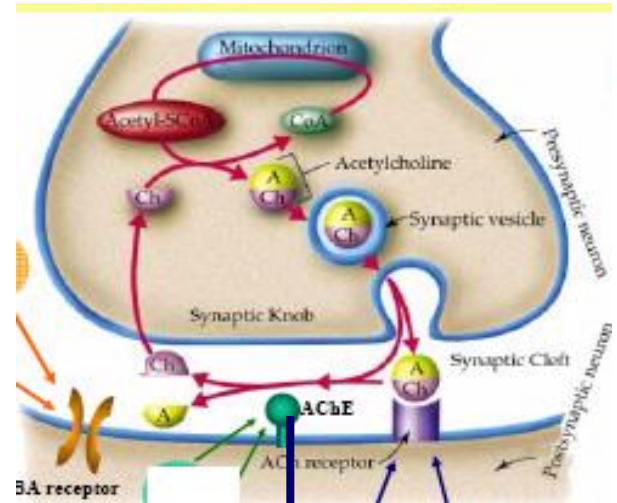
Spinosad

Bactrocera dorsalis:
901x resistance

Loss of function of spinosad target
may be viable and cause resistance

Hsu J, Feng H, Wu W, Geib S, and Vontas J. (2012)
Truncated transcripts of nAChR subunit bdalpha6 are associated with spinosad resistance in *Bactrocera dorsalis*
, *Insect Biochem Mol Biol* 42, 806-815

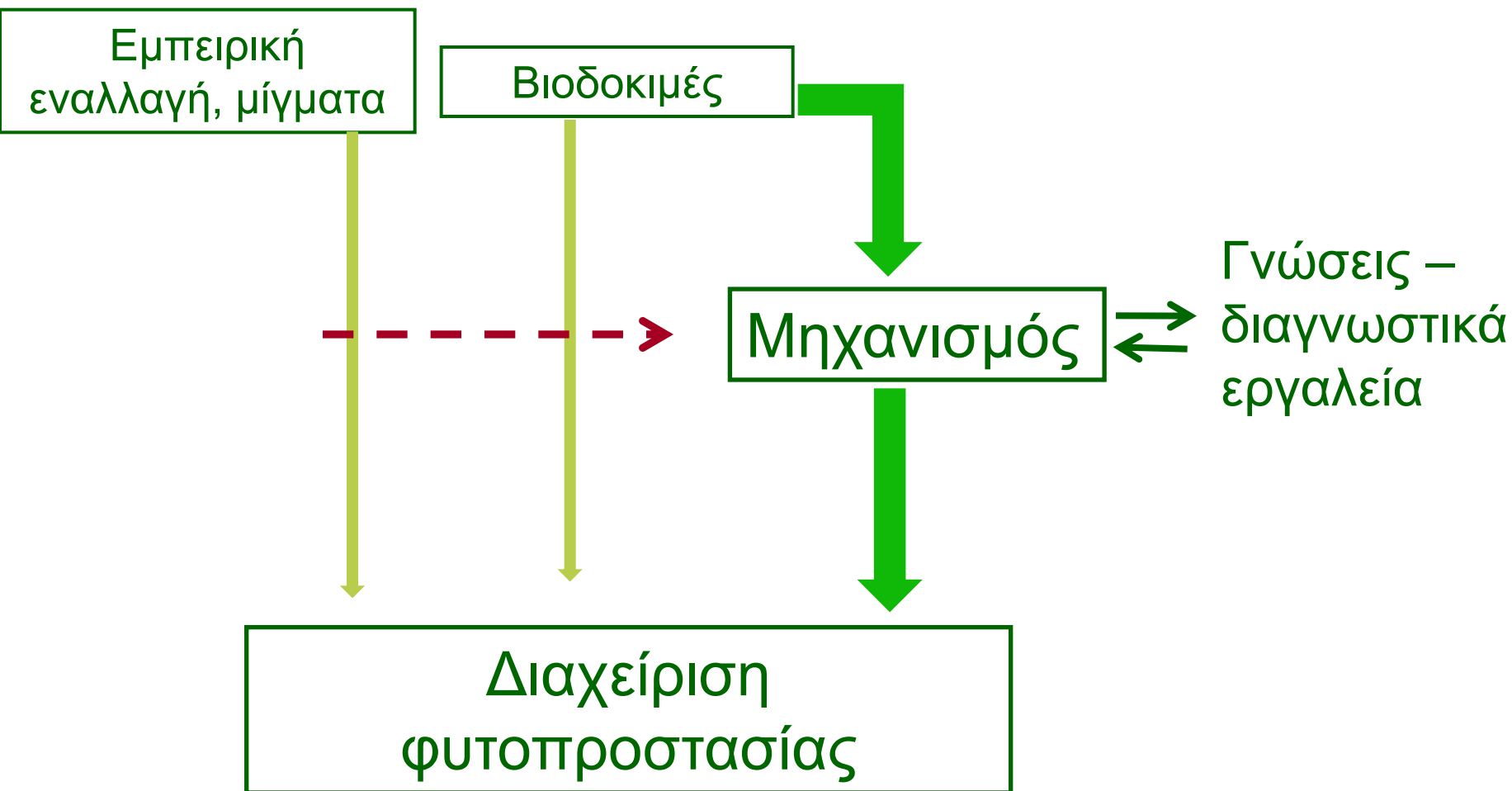

Alpha6
subunit

Τί πρέπει να κάνουμε για για τη
διαχείριση της ανθεκτικότητας και
σωστή και αποτελεσματική χρήση
διαθέσιμων φυτοπροστατευτικών ?

Γνώση μηχανισμών, διάγνωση και διαχείριση δραστικών βάση επιστημονικών δεδομένων για την ανθεκτικότητα (IRM)

Η έρευνα στην ανθεκτικότητα παρέχει εργαλεία για τη διαχείριση της ανθεκτικότητας.

Pesticide Biochemistry and Physiology 121 (2015) 3–11

Contents lists available at ScienceDirect

Pesticide Biochemistry and Physiology

journal homepage: www.elsevier.com/locate/pest

Development of a lateral flow test to detect metabolic resistance in *Bemisia tabaci* mediated by CYP6CM1, a cytochrome P450 with broad spectrum catalytic efficiency

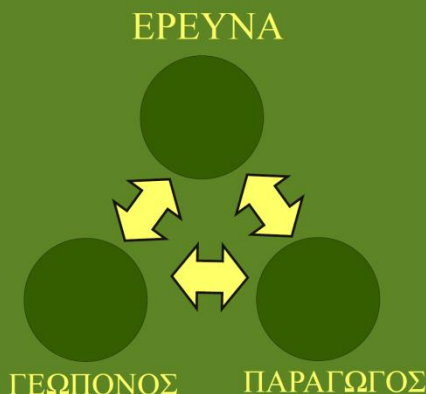
Ralf Nauen ^{a,*}, Katharina Wölfel ^a, Bettina Lueke ^a, Antonis Myridakis ^b, Dimitra Tsakireli ^c, Emmanouil Roditakis ^d, Anastasia Tsagkarakou ^d, Euripides Stephanou ^b, John Vontas ^{e,f,**}

Τι είναι ο Γάλανθος;

Είναι το φυτό *Galanthus nivalis* που ταιριάζει με την περιγραφή που έδωσε ο Όμηρος, όταν ο Ερμής έδωσε το φυτό “μώλυ” στον Οδυσσέα για να αποκτήσει «ανθεκτικότητα» στις παραισθησιογόνες ουσίες της Κίρκης (τα μάγια).

Ο ΓΑΛΑΝΘΟΣ είναι μια διαδικτυακή εφαρμογή που συνδέει την έρευνα για την ανθεκτικότητα με το γεωπόνο και τον παραγωγό προβάλλοντας τα διαθέσιμα δεδομένα με απλό και εύχρηστο τρόπο.

Η έρευνα έχει συγχρηματοδοτηθεί από την ΕΕ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΕΣΠΑ-Ερευνητικό Έργο: ΘΑΛΗΣ GR-RBase 380264

ΓΑΛΑΝΘΟΣ

Καταγράφοντας την ανθεκτικότητα των κύριων γεωργικών εχθρών στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
Ανοικτή πρόσβαση σε όλους

www.galanthos.gr

- << Περιοχή
  - Δήμος Ιεραπετρας ✘
- << Δραστική
  - alpha-cypermethrin ✘
- << Εχθρός
  - Αλευρωδης (Bemisia t... ✘

Are resistance reports for the whitefly *Bemisia tabaci* against alpha-cypermethrin in Crete?

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	n	LC50
alpha-cypermethrin		
SUDS	598	1.61
GR118	399	714.0
GR124	400	>1000
GR146	506	>1000

Απόκριση (LC50 σε ppm) πληθυσμού αναφοράς

τρεις περιοχές-πληθυσμοί αλευρώδη με μεγάλη ανθεκτικότητα στην cypermethrin

Ευχαριστίες και Συνεργάτες

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

Aristeia (4937) – Δακος (μοριακά)
Thalis - «Galanthos»

Κ. ΒΑΡΙΚΟΥ & Α. ΚΑΛΑΙΤΖΑΚΗ
(ΔΗΜΗΤΡΑ-Χανιά),

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΡΑΤΑΡΑΚΗ,

Νομ.Αυτοδ. Λασιθίου

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ,

Νομ.Αυτοδ. Σάμου

ΕΥΗ ΠΙΤΙΚΑ,

Νομ. Αυτοδιοίκηση Λέσβου

ΝΙΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ,

Νομ. Αυτοδ. Φωκίδας

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΙΤΙΝΙΩΤΟΥ,

Νομ. Αυτοδ. Ρεθύμνου

ΚΩΣΤΑΣ ΣΙΜΟΓΛΟΥ,

Νομ. Αυτοδ. Ηρακλείου (Δράμα)

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ (Υ.Α.Α.Τ)

ΣΠΥΡΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ (Υ.Α.Α.Τ)

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΚΑΠΟΓΙΑ (Υ.Α.Α.Τ.)

ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΚΙΛΠΑΘΗ (Υ.Α.Α.Τ.)